6de Jaargang. — N. 104. Prijs : 6 Centiem Woensdag 17 April 1918.

Gazet van Brussel

Dagblad voor het Vlaamsche Volk

ABONNEMENTSPRIJS :
Binnenland (Etapegebied uitgezonderd), fr. 4.50 per kwartaal.
(ALLE KOSTEN INBEGREPEN)
Men wende zich tot de postkantoren.

Ongevraagde stukken worden in geval van niet-opneming enkel teruggezonden zoo er het noodige porto is bijgevoegd.

Hoofdopsteller: Dr René De Clercq

BEHEER EN REDAKTIE :
75, Ruysdaelstraat, 9, Anderlecht.
PUBLICITEIT :
75, Anspachlaan (Beurs)

Elke medewerker is verantwoordelijk voor hetgeen hij schrijft.

AANKONDIGINGEN worden aangenomen :
75, Anspachlaan (Beurs). — 52, Warmoesberg.
Publicité DE CERF, 54-56, de Brouckereplein.
Office de Publicité, 36, Nieuwstraat, Brussel.

LAATSTE TIJDINGEN

De ontruiming van Amiens en omgeving.

BERLIJN, 15 April. — Amiens en omgeving werden op bevel der Engelsche legerleiding door de Fransche burgerlijke bevolking ontruimd. Aan de bewoners werd geen tijd gelaten om hun vee mede te voeren. De talrijke, thans ronddwalende kudden worden door de Engelsche troepenafdeelingen gevangen. De Engelschen behouden het vee, slachten het naar believen en gebruiken het. De woede der Fransche bevolking tegen de Engelsche bondgenooten is groot. De Fransche soldaten werpen de schuld van hun nederlaag op de Engelschen, alsook het voortduren van den oorlog. Het onrechtvaardig, brutaal optreden van het Engelsch is groot. De Fransche soldaten werpen de naar onvaardigheid om het front te behouden, en met hun voortdurend prijs geven van Fransch grondgebied.

De beschieting van Parijs.

GENEVE, 16 April. — Niettegenstaande alle uit Frankrijk naar Zwitserland reizende personen aan de grens onder zware bedreigingen bevel krijgen, niets over de vreeselijke uitwerking der beschieting van Parijs te melden, stemmen alle berichten toch overeen dat het leven in Parijs praktisch onmogelijk geworden is. Sedert de beschieting niet slechts alleen het 19e en het 20e arrondissement treft, maar ook het midden der stad, is het gansche verkeer verlamd. Weldra nadat de kerk van den H. Eustachius door een granaat getroffen was, werd ook de groote glazen halle van het Grand Hôtel op de Operaplein getroffen en verschillende banken in de rue Lafitte geheel vernield. Zelfs de zuidelijke deelen der stad worden beschoten, en ook de ten zuiden van Parijs liggende plaats Chatillon werd door verschillende granaten getroffen. De ontruiming van Parijs wordt, indien de beschieting voortduurt, een onafwendbare noodzakelijkheid.

De aanval aan de Leie.

ZURICH, 16 April. — De « Züricher Post » meldt :

De Duitsche aanval op beide oevers van de Leie wordt een rechtstreeksche bedreiging voor het gansche Engelsche gevechtsfront. Duitsche voorhoeden staan nog slechts tien kilometer van het belangrijk spoorweg-kruispunt Hazebroeck. Daarmede worden de spoorwegen naar Boulogne, Kales, Saint-Omer en Duinkerke erg bedreigd.

KEULEN, 16 April. — Het « Hamburger Fremdenblatt » meldt uit Geneve :

Saint-Omer en Kales worden dagelijks door Duitsche vliegers met bommen bestookt. Er vielen reeds 113 dooden en 192 gewonden.

OORLOGSBERICHTEN.

DUITSCHE LEGERBERICHTEN.

BERLIJN, 16 April. — Ambtelijk bericht:

WESTELIJK KRIJGSVELD.

De aanvallen op het slagveld van de Leie leidden tot een volledig sukses.

De groote trechter uit den Wijtschate-slag 1917 werd tijdens een handgreep genomen. Na korte vuurvoorbereiding bestormden wij in een verrassenden aanval Wulvergem en de vijandelijke stellingen op beide kanten van dit dorp. Tegenaanvallen van Engelsche afdeelingen mislukten heelemaal. Van uit de vlakte bestegen onze troepen al aanvallende de hoogten tusschen Nieuwkerke en Bailleul en entnamen ze aan den vijand in hevigen strijd van man tegen man. Engelsche aanvallen op Locon mislukten.

Op het gevechtsfront aan beide kanten van de Somme nam de geschutstrijd slechts aan de Luce-beek, in de streek van Moreuil en Montdidier grootere hevigheid aan. Bij het afslagen van een door Engelschen en Franschen gemeenschappelijk uitgevoerden aanval ten noorden van de Luce-beek, maakten wij gevangenen.

Aan het Oise-Aisne-kanaal en op den westelijken oever van de Moezel voerden wij suksesvolle ondernemingen uit.

OOSTEN-FINLAND.

In Lovisa (ten oosten van Helsingfors), na overwinning der moeilijke ijverhoudingen gelande troepen rukten bij Lappstroesk naar het noorden op, braken herhaaldelijk vijandelijken weerstand en hebben den van Tammersfors naar Viborg voerenden weg ten oosten van Lahti bereikt.

BERLIJN, 14 April. — Ambtelijk bericht van hedenavond :

Plaatselijke gevechten op het slagveld aan de Leie. Wulvergem en de vijandelijke linies ten noordoosten van deze plaats werden stormenderhand genomen.

BERLIJN, 16 April. — Ambtelijk bericht :

In het spergebied der Midden-Middellandsche Zee torpedeerden de Duitsche en Oostenrijksche duikbooten zes stoomschepen, welke in begeleidde konvooien voerden, en twee zeilschepen van ten minste samen 25,000 ton.

OOSTENRIJKSCH.

WEENEN, 15 April. — Ambtelijk bericht :

Aan het zuidwestelijk front stelselmatig verhoogde gevechtsbedrijvigheid.

TURKSCH.

KONSTANTINOPEL, 15 April. — Ambtelijk bericht van 14 April :

Afgezien van stelselmatig levendig geschutvuur en eenige voor ons gunstige voorpostengevechten aan het Palestina-front, geen gebeurtenissen van beteekenis.

KONSTANTINOPEL, 15 April. — Bericht van het groot hoofdkwartier van 14 April :

Palestina-front :

Aanvallen van verkenningsafdeelingen van de Engelschen werden op verschillende plaatsen van het front afgeslagen. Elf machiengeweren werden hier in de jongste dagen buit gemaakt. Uit een buit gemaakt Engelsch operatiebevel kan men afleiden, dat bij den laatsten aanval Arzoem en Kilkilikie zouden moeten bereikt geweest zijn.

Kaukasus-front

Al oprukkende aanvallen op Batoem.

Van de overige fronten, niets nieuws.

FRANSCHE.

PARIJS, 14 April. — Ambtelijk bericht van 3 uur :

Tamelijk hevige geschutaktie tusschen Montdidier en Noyon. Onze verkenningen, die in die streek optraden, brachten gevangenen terug. Ten noorden van Saint-Mihiel en in Lotharingen in de streek van Embermenil en van Burnes drongen wij in de vijandelijke linies en namen een tiental gevangenen. Van een andere zijde verdreven we een kleinen vijandelijken aanval ten noorden van hoogte 304, in streek van Saint-Mihiel, in Woevre en op den Col du Bonhomme.

Kalme nacht op het overige front.

PARIJS, 14 April. — Ambtelijk bericht van 11 uur :

De dag is alleen gekenmerkt door wederzijdsche beschieting op eenige punten van het front. Geen enkele infanterieaktie.

ITALIAANSCH.

ROME, 13 April. — Ambtelijk bericht :

Op het gansche front geschutvuur van afwisselende hevigheid, tusschen Garda en de Brenta was het heviger en duurde het langer. Onze patrouilles waren zeer bedrijvig, bijzonder in het vak van den Monte Grappa; zij namen gevangenen en maakten materieel buit. Ten noorden van Coste-Lazzo hebben onze moedige matrozen een kleinen vijandelijken post vernield; zij brachten een tiental gevangenen binnen.

Een Engelsche vlieger dwong een vijandelijk vliegtuig tot dalen bij de Cima Dolina, op de Piava.

ENGELSCH.

LONDEN, 13 April. — Ambtelijk bericht :

Gisteravond werd er bij Nieuwkerke en Wulvergem een hevig gevecht geleverd, dat tot laat in den nacht voortduurde. Bij Festubert hebben wij onze linies een weinig vooruitgeschoven en eenige gevangenen gemaakt. Laat in den avond deed de vijand, na een hevige beschieting, een forschen aanval op onze stellingen ten oosten van Locon; hij was er in geslaagd op enkele punten in onze linies te dringen, maar hij werd door een tegenaanval teruggedreven. Wij slaagden er in nog een tweeden aanval af te slagen, die laat in den nacht tegen dit dorp ondernomen werd; dan nog een in de eerste nachturen ten westen van Merville.

Op het overige noordelijke gevechtsfront bleef de toestand onveranderd. Er had gister ten zuiden van de Somme bij Hangard een hevig plaatselijk gevecht plaats. Wij heroverden door tegenaanvallen onzer troepen en van Fransche troepen stellingen waar de vijand binnengedrongen was.

Ten noorden van de Somme was het vijandelijk geschut bedrijviger.

Na gevechten, welke verleden nacht in de omstreken van Nieuwkerke geleverd werden, slaagde de vijand er na een lang handgemeen in, in dit dorp te dringen. Heden-morgen deden onze troepen een krachtigen tegenaanval en wierpen de Duitschers terug; zij maakten een zeker aantal gevangenen, waaronder een bataljonbevelhebber. Wij verijdelden op het einde van den dag een tweeden aanval van den vijand. Heden-morgen deed de vijand op verschillende punten van het gevechtsfront ten noorden van het kanaal van La Bassée vergeefsche aanvallen. Drie afzonderlijke aanvallen op onze linies ten zuidwesten, ten westen en ten noorden van Merville werden na hevige gevechten afgeslagen.

Een aanvalspoging van den vijand ten zuiden van Meteren werd afgeslagen en vier aanvallen op onze stellingen ten zuidoosten van Bailleul ondergingen hetzelfde lot. Gedurende deze vergeefsche krijgsverrichtingen leiden de Duitschers belangrijke verliezen.

Heden deed de vijand een nieuwen en krachtigen aanval op Meteren en Le Bacque, ten zuidwesten van Meteren en van Wulvergem. In dit vak worden er hardnekkige gevechten geleverd. Op de overige gedeelten van het Engelsch front ging de dag zonder belangrijke feiten voorbij.

Gazet van Brussel.

Depot voor Brussel en omliggende :

Flies, Broekstraat, 21, Brussel.

Depothouders worden gevraagd in het gansche land. Zich wenden : Anspachlaan, 75, te Brussel.

HET DUITSCH OFFENSIEF

DE BOLO-ZAAK. — ONLUSTEN IN NEDERLAND.

ALLERHANDE BERICHTEN.

De gevechten van 12 en 13 April.

BERLIJN, 14 April. — Den 13 April 's voormiddags, deden de Engelschen ten noorden van Wulvergem een hevigen aanval, welke onder zware bloedige verliezen mislukte. 's Namiddags van denzelfden dag doorbraken de Duitsche troepen ten westen van Alouette de vijandelijke stelling, rolden haar van uit het zuiden op en bestormden Nieuwekerke. Om de hoogte ten westen van deze plaats ontspon zich een verbitterde strijd, in welke de Duitschers door verovering der belangrijke hoogte overwinnaars bleven. Den 13 April 's avonds poogden de Engelschen met opeengepakte krachten de plaats Vieux Berquin te heroveren. Na heete gevechten van man tegen man werd de plaats behouden. Ook ten noord-westen van Merville zakten vijandelijke tegenaanvallen onder hooge verliezen voor den vijand ineen. Bij Epinette werden wederom 100 gevangenen binnengebracht. Engelsche kolonnen, welke op verschillende wegen in opmarsch naar het slagveld waren, werden werkdadig onder Duitsch geschutvuur genomen.

Een heuglijke Tijding.

De heer Gouverneur-Generaal, Vrijheer von Falkenhausen, heeft ingevolge de herhaalde aanvragen van den Raad van Vlaanderen, om de Vlaamsche werklieden uit het Noorden van Frankrijk naar hunne haardsteden te laten terugkeeren, onderhandelingen aangeknoopt met de bevoegde militaire overheden.

De Raad van Vlaanderen heeft thans de heuglijke tijding ontvangen, dat deze onderhandelingen met een goeden uitslag werden bekroond ; de geleidelijke uitwisseling van werklieden is reeds begonnen. Van dit oogenblik af zullen aan de Vlamingen der burgerlijke arbeiders-formaties uitgewisseld worden. De betrokken militaire overheden hebben aanwijzing gekregen de terugvoering, voor zoover de toestand het toelaat, met den grootst mogelijken spoed te voltrekken. (C.V.P.)

De Duitsche buit.

BERLIJN, 15 April. — Van 15 Oktober 1917 af tot 15 April 1918 hebben de Middenrijken over de 517,000 gevangenen gemaakt en 7,246 kanonnen, tegen 20,000 machiengeweren en aver de 300 tanks buit gemaakt. Bovendien vielen er over de 100 pantserauto's, 630 auto's, 7,000 vaartuigen en onoverzienbaar spoorwegmaterieel in hun handen. Hieronder bevinden zich 800 lokomotieven en 8,000 wagons. De voorraden der munitie-opslagplaatsen zijn nog niet geheel en al vastgesteld ; alleen aan munitie voor kanonnen werden er tot nog toe drie millioen schoten geteld. In hetzelfde tijdstip werden er over de 1,100 vliegtuigen en over de 100 kabelballons neergeschoten. De buiten aan ander oorlogsmaterieel, pionnierwerktuigen, handvuurwapens, gasmaskers en de voorraden der kleederen-opslagplaatsen konden niet vastgesteld worden.

Rijsel heradem.t.

BERLIJN, 15 April. — Zeer opvallend in tegenstelling met het gevechtsgewoel is de rust achter de vechtende Duitsche troepen. Niettegenstaande de moeilijkste verkeersmoeilijkheden werd het verkeer onmiddellijk hersteld en voltrekt zich met de juistheid van een uurwerk. Deze rust werkt weldoende op de bevolking van het land. Terwijl den 9/4 de inwoners van Rijsel en omstreken in angst en zorg leefden, was deze stemming den 11/4 reeds geheel verdwenen. Het voortdurend oprukken der Duitsche troepen dringt het gevaar voor Engelsche granaten en vliegerbommen van uur tot uur verder. Kenschetsend is het dat de bewoners der stukgeschoten dorpen en steden zich nu buiten wagen en zich met de bewerking van hof en veld bezig houden. Slechts als een verwijderd onweder dringt het gevechtsrumoer tot hen door. De rollende kanonnendonder verwijdert zich van uur tot uur meer naar het Noorden en het Westen.

BERLIJN, 15 April. — Ten noordwesten van Ecoust s/Mein, werd een Duitsch lazaret dat onloochenbaar door lucht- en andere waarnemingen door het Roode Kruis goed erkenbaar was, door den vijand stelselmatig beschoten. De Entente kan er op bogen alle tenten vernield of beschadigd te hebben. Gelukkig konden de Duitsche gewonden schier allen op tijd ondergebracht worden.

Deze beschieting bewijst nogmaals de manier van oorlogvoering bij onze vijanden, die voor geen breuk van het volkenrecht terugdeinzen.

Engelsche zonden tegen het volkenrecht
Vondst van groote hoeveelheden
Engelsche explosiefprojektielen.

BERLIJN, 15 April. — Engelsche explosiefprojektielen vond men ten westen van de Ancre, *kistgewijze in stroken verpakt.* Op de kisten staat : « Explosiv », de munitie draagt het kenmerk : « Marque 7 ». De hulzen zijn donkerder roodachtig getint dan de gewone. De patroon is in 't voorste gedeelte met papier gevuld en spat bij 't raken reeds bij geringen weêrstand uiteen. Het is eene *in 't groot aangemaakte dum-dum patroon,* die naar 't uiterlijk niet zonder meer is te onderkennen van de gewone infanteriepatroon.

Een duikboot aan de kusten van Liberia.

AMSTERDAM, 13 April. — Volgens een mededeeling van het Washingtonsch staatsdepartement verscheen er op 10 April een Duitsche duikboot van het grootste type op de hoogte van Monrovia, beschoot het station van draadlooze telegrafie en veroorzaakte buitengewone schade. Dan richtte zij haar geschut op het kabelstation.

De zaak Bolo-Pasja.

PARIJS, 15 April. — Het begenadigingsverzoek van Bolo-Pasja luidt als volgt :

« Parijs, 6 April.

« Mijnheer de President,

« Ik ben niet alleen onschuldig aan het misdrijf wegens hetwelk men mij veroordeeld heeft, ik heb nooit anders gedaan dan mijn land diensten bewezen. Ik meen derhalve dat ik eene onrechtvaardige terechtstelling niet aannemen en dat ik ook den schijn vermijden moet alsof ik gelijk welk middel om de voltrekking van dit onrecht te vermijden, verwaarloosd zou hebben. Ik doe derhalve beroep op Uwe soevereine macht, opdat dit onrecht niet voltrachtt worde.

(w. g.) « Bolo-Pasja. »

PARIJS, 15 April. — Voor zooveel men uit de aanduidingen van de « Matin » en andere bladen kan afleiden, poogt Bolo zijn leven te redden met Caillaux en Humbert aan te klagen. Hij koestert daarbij de hoop, dat de daarbij noodige nieuwe onderhooren in het oneindelijk zullen getrokken worden en aldus voor hem tijd zal gewonnen worden. Bolo beweert ook dat de in het bekende telegram van Bernstorff zonder aanduiding van naam aangegeven bijzondere Fransche persoonlijkheid niemand anders is dan Caillaux. Deze bewering van Bolo werd onmiddellijk ter kennis van Caillaux gebracht. Verder verklaarde Bolo, dat hij van een kant, welke hij nog niet noemen kan, 100,000 frank ontvangen heeft voor medewerking aan de « Paix ». Hij heeft echter bijtijds opgemerkt dat dit geld daartoe bestemd was, om in de « Paix » revolutionnaire en pacifistische bedrijvigheid te beginnen. De vroegere bestuurder van de « Paix », Dubarry, een vriend van Caillaux, welke onmiddellijk ter kontroletie in de cel van Bolo gebracht werd, kon bewijzen dat niet Bolo, maar hij het geld weigerde. Een derde door Bolo onthulde zaak zou in Zwitserland bestaan en Humbert en Clémenceau in beschuldiging stellen. Hierover heerscht nog geen duidelijkheid. Bolo is thans heelemaal te moede geslagen. Hij is ineeuwwit geworden.

De zaak Caillaux.

PARIJS, 15 April. — De rechter, belast met het onderzoek der zaak Caillaux heeft den Franschen gezant te Rome als getuige gehoord. Marcel Sembat schrijft in « La Lanterne » dat indien de onthullingen van Bolo-Pasja geen bewijs leveren voor Caillaux's schuld, deze zal moeten vrijgelaten worden.

Onlusten in Nederland.

ESSEN, 14 April. — De « Rheinisch-Westfälische Zeitung » meldt uit den Haag: Nadat den Haag zich gister op een soort belegering had voorbereid — 1500 winkels hadden hunne uitstalramen met planken beschut — was de avond ietswat rustiger. De aankondigingen van den burgemeester hadden voor gevolg dat de inwoners in huis bleven; alleen het gepeupel vereenigde zich nogmaals in groote scharen en poogden eenige wijken rond de Groote Markt te bereiken. Tegenover deze dreigende menigte moesten maatregelen getroffen worden. Bereden politie, infanterie, huzaren en veldartillerie hielpen hieraan mede. Met de bajonet op 't geweer moesten de soldaten de menigte langzaam terugdrijven. Toen ook dat niet meer hielp werd bevel gegeven salvo's te lossen. Deze werden in verschillende richtingen gegeven en de derde maal werd scherp geschoten. Twee dooden en 12 gewonden bleven liggen. Een groot aantal gewonden schijnt door de massa medegenomen te zijn. Zooals altijd, bleek dat de dooden niets met den opstand te doen hadden en onschuldig waren. Het was een Belg en een meisje van 16 jaar. De troepen bleven den ganschen nacht op straat. Tot middernacht moesten nog dikwijls eenige stadswijken gezuiverd worden.

Verdere onlusten die gisteravond plaats hadden werden gemeld van Rotterdam, Enschede, Groningen, Haarlem en Delft. Daar kwam het meermaals tot botsingen met politie en troepen. Een aantal personen werden door sabelhouwen gekwetst, maar hier vielen geen dooden. Over 't algemeen schijnt de opstandsbeweging af te nemen.

De brief van keizer Carl.

PARIJS, 15 April. — Volgens de « Temps » bezit de Fransche regeering niet het origineel, maar slechts een afschrift van den brief van keizer Carl. Er bestaat echter nog een tweeden brief van den keizer, waarin medegedeeld zou worden, dat de inhoud van den eersten brief de instemming der Oostenrijksch-Hongaarsche regeering heeft. Ook van dit schrijven zou zich een afschrift in het archief van het Fransch ministerie van buitenlandsche zaken bevinden.

De brief van keizer Carl.

WEENEN, 14 April. (W. Korresp. B.) — De bladen vernemen uit zeergelochte bron : Graaf Czernin heeft het oorkondig schrijven van den brief van keizer Carl aan den prins Sixtus van Bourbon onderzocht. Dit stemt heelemaal overeen met de over den keizerlijken brief gepubliceerde bekendmaking van ons ministerie van 12 April. In dit schrijven wordt noch aan den prins opdracht gegeven den brief van keizer Carl aan iemand te overhandigen, noch wordt er een woord over België gerept. De zin, waar aanleiding van Elzas-Lotharingen wordt heelemaal door de door het ministerie van buitenlandsche zaken gepubliceerde opvatting gedekt.

De zaak Czernin-Clémenceau.

BERN, 15 April. — De zaak Czernin-Clémenceau verwekt groote belangstelling. De Fransche pers begroet in 't algemeen de onthullingen van Clémenceau. « L'Œuvre » verwacht met belangstelling het antwoord van Duitschland. Eenige bladen der verschillende partijen verklaren dat het optreden van Clémenceau een grove fout is.

Sembat vraagt in de « Humanité » : « Waar is eigenlijk de bezonnen Picnon gebleven ? » Clémenceau voert een politiek, alsof hij dagbladartikels zou schrijven. Ook « Pays » merkt op, dat het niet in het belang van Frankrijk kan zijn, door een sarkastische polemiek de sympathie van den keizer van Oostenrijk te verbeuren; spijtig genoeg schijnt de slechte politiek : « Delenda est Austria ! » bij de Entente-regeeringen een afgedane zaak te zijn. Zelfs de « Action Française » is verwonderd, zoowel over de publikatie van den keizerlijken brief als ook over de vergeefsche onderhandelingen tusschen Frankrijk en Oostenrijk; aan de Fransche diplomatie moet een verwijt van nalatigheid en ongeschiktheid gedaan worden. De « Temps » bestrijdt deze uitlatingen en zegt dat men met Oostenrijk in voeling kan treden.

Het aftreden van Czernin.

BOEDAPEST, 14 April.— De Weensche berichten over het aftreden van Graaf Czernin hebben in de plaatselijke politieke kringen veel opzien gebaard. Het gister nog zeer groot belang, dat men aan de verdere ontwikkeling van den binnenlandschen politieken toestand hechtte, is thans volkomen tot de buitenlandsche politieke krists gekeerd. Het verluidt, dat graaf Czernin onvoorwaardelijk zijn post wil verlaten, en dat koning Carl een Hongaar met de leiding der buitenlandsche politiek zal gelasten. In verband hiermede werd een plotselinge reis van Graaf Tisza naar Weenen met groot belang besproken, want bij de oplossing der buitenlandsche politieke krisis zal hij een beslissenden rol vervullen. Ook de naam van Graaf Julius Andrassy wordt in verband hiermede genoemd. Indien ook het aftreden van graaf Czernin algemeen spoedig verwacht wordt, zoo neemt toch de Hongaarsche pers slechts weinig stelling in verband met de gebeurtenissen; gelijk ook slechts weinige bladen zich met den vervalschten brief bezig houden. De belangrijkste bladen meenen, dat de brief des konings een bewijs meer daar voor is, dat de vredeskwestie nauw aan 's konings hart ligt. Daarentegen zegt « Az Ysag », dat deze briefkwestie nu hopenlijk definitief aan de gevoerde politiek voor den vrede een einde zal stellen. De minister van buitenlandsche zaken zal met vrienden en neutralen over buitenlandsche politiek spreken; maar hij moet Hindenburg voor den vrede laten zorgen. Door het ontslag van Czernin zal mogelijker wijze de beslissing over het kiesontwerp vertraagd worden.

BERLIJN, 15 April. — Over het aftreden van graaf Czernin schrijft de « Berliner Lokal-Anzeiger » : Graaf Czernin gelooft de verantwoordelijkheid voor zijn ambt niet langer te kunnen dragen, omdat hij van gedachte is, dat een zoo gewichtige brief, als dezen aan prins Sixt, zelfs wanneer hij misvormt is, niet mag verzonden worden zonder den minister daarvan in te lichten. Clemenceau kan zich beroemen met zijn klauw ten minste een persoonlijk gevolg bereikt te hebben, een zakelijken in geen geval, want het spreekt van zelf, dat de nieuwe keizerlijke en koninklijke minister van buitenlandsche zaken van den weg der bondspolitiek, zooals graaf Czernin ze gevolgd heeft, niet zal afwijken. Daarvoor staat borg, van het ijzeren moet der feiten afgezien, het telegram dat keizer Carl den 10n April aan den Duitschen Keizer zond. De stap van Czernin is dien van een rechtvaardig man, die het ernstig meent met zijn plichten en zijn ambt en niet draalt ,de gevolgtrekkingen te maken, wanneer niet te veranderen gebeurtenissen, hem de vervulling van zijn taak schijnen onmogelijk te maken.

In de « Vossischen Zeitung » heet het: Het is mogelijk dat de weigering van graaf Czernin, de manier van handelen van den keizer ten volle te dekken, de breuk met den jongen keizer voor gevolg had, maar hei is ook mogelijk, dat de door dit voorval verscherpte toestanden de reeds lang genoeg tegen Czernin arbeidende krachten aan het hof van Weenen de gunstige gelegenheid bood, dat de graaf den vrijwilligen afstand boven den aanhoudenden strijd verkoos.

« Het « Berliner Tageblatt » schrijft: Het kan niet geloochend worden, dat ook vele punten der briefgeschiedenis ook na de verklaring van Weenen in het duister blijven. Dat de Duitsch-Oostenrijksche vriendschap opnieuw bekrachtigd wordt is als het lichtende punt. graaf Czernin was een trouw aanklever van het bondgenootschap, alhoewel ook gelukkig niet de eenige.

De « Morgenpost » meent: In het duel Czernin-Clemenceau is gebeurt wat bij zulke handelingen meer voorkomt: deze die het recht voor zich heeft is gevallen.

Kritiek tegen Clémenceau.

PARIJS, 15 April. — Oud-minister Marcel Sembat bekritiseert heftig den heer Clémenceau naar aanleiding van de openbaarmaking van het schrijven van keizer Carl.

Ierland en de dienstplicht.

De « Daily News » vernoemt uit Belfast:

De unionisten te Belfast zijn verontwaardigd over het optreden van Carson en den unionistischen Ulsterraad wat de afkondiging aangaat, dat Ulster dienstplicht verlangd en ze tarten hem om te Belfast vóór een vergadering van oranjemannen tusschen de 18 en de 51 jaar den dienstplicht te komen verdedigen. Ik moet nog de eerste stem voor dienstplicht hooren. Dillon heet in het Lagerhuis de meerderheid der stemmen in Antrim tegen dienstplicht veel te laag geschat. De unionistische en nationalistische krachten hebben de handen ineengeslagen en trekken in de tegenwoordige krisis één lijn.

Donderdagavond werd hier in de buurt een groote vergadering ter bestrijding van den dienstplicht gehouden. Ze wenschte dien voor Ierland niet te aanvaarden en voor 't geval het ontwerp wet zou worden, deed ze een beroep op alle Ieren, om alle betrekkingen met het Engelsche Parlement te verbreken en naar hun eigen land terug te keeren.

De Iersche Konventie.

LONDEN, 12 April. (Reuter.) — Vandaag is het verslag der Iersche Konventie openbaar gemaakt. De brief van sir Horace Plunkett, den voorzitter, waarbij hij den eersten minister het verslag doet toekomen, behelst :

Het verslag toont aan dat, terwijl het mogelijk bleek om de bezwaren der Ulster-unionisten te ontzenuwen, een meerderheid der nationalisten, alle unionisten uit het zuiden en vijf van de zeven arbeiders-vertegenwoordigers goedkeurden, dat het ontwerp voor Ierland's zelfregeering, dat in artikel 42 van het rapport is uiteengezet, onverwijld tot wet kan worden verheven. De minderheid der nationalisten stelt een ontwerp voor, dat maar in een belangrijk punt van dat der meerderheid afwijkt. De Konventie heeft derhalve den grondslag voor een Iersch vergelijk gelegd, hetgeen nog niet is voorgekomen.

Het werk der Iersche vereeniging werd bij het uitbreken van den oorlog opgeschort. Nu beseft men, geen verder uitstel te kunnen dulden. In de zelfbesturende gewesten, de Vereenigde Staten en de andere landen der bondgenooten steurt de niet opgeloste Iersche kwestie verwarring, zoowel ten aanzien van onze militaire inspanning als de vredesoogmerken. Nochtans konden we onze taak, hoe dringend ze ook was, niet eischen, zoo lang niet elke mogelijkheid van overeenstemming was nagevorscht. In de achtste maand werd dit punt bereikt. Toen besloten we het verslag ten spoedigste het licht te doen zien.

In de laatste jaren was de Ulster-moeilijkheid, het ernstigste beletsel voor een oplossing van de Iersche kwestie. Er schenen twee uitslagen voor onze besprekingen mogelijk. Indien een plan voor Iersch zelfbestuur op touw zou kunnen worden gezet, waarmee de Ulster-unionisten zouden meegaan, dan zou de Konventie een eenstemmig verslag kunnen uitbrengen. Bij gebreke daarvan zouden wij een degelijke of volledige overeenstemming tusschen nationalisten, zuidelijke unionisten en arbeidersvertegenwoordigers kunnen bewerkstelligen. Er waren oogenblikken, waarop er kans scheen, om het eens te worden, maar ondanks de tegemoetkomingen der nationalisten konden de Ulster-unionisten het niet over zich verkrijgen om een der besproken plannen aan te nemen en alleen het ontwerp voor Ierland's regeering, dat zij de Konventie aangeboden was, grensde aan de uitsluiting van hun heele provincie.

De bezwaren der Konventie kunnen in twee woorden worden samengevat : Ulster en inkomende rechten. De strooming in de recente politieke opvatting bij de konstitutioneele nationalisten heeft zich in de richting van een dominion-home rule bewogen, waarbij ideesch nopens onbeperkte fiskale bevoegdheden op den voorgrond stond. De zuidelijke unionisten stemden evenwel met de Ulsterunionisten in aangaande de vrees, dat een gescheiden stelsel van tarieven, hoe dan ook, op het gezag van het Vereenigd Koninkrijk betreffende diens buitenlandsche handelspolitiek inbreuk zou kunnen maken.

Het was duidelijk dat door wederkeerige toegevingen op alle punten overeenstemming tusschen de nationalisten en de unionisten uit het zuiden zou kunnen worden bereikt, maar op dit belangrijk punt heeft het deel der nationalisten dat hun inzichten in een afzonderlijk verslag belichaamde, een vergelijk niet voor mogelijk gehouden. Aan den anderen kant beseften de meerderheid van de nationalisten en de unionisten uit het zuiden zonder uitzondering, dat uit dit werk niets doeltreffends kon voortkomen, tenzij men het tot zekere hoogte eens werd over de tolrechten, hetgeen overeenstemming aangaande het plan in zijn geheel bereikbaar zou maken. Beide partijen waren bereid om, ten einde te bewerken, dat het Parlement aanstonds zou worden ingesteld, de wetgevende beslissing uit te stellen over de uitsluitende kontrool en accijnzen. Toen men daaromtrent tot een beslissing was gekomen, aan de meerderheid der Konventie een reeks resoluties aan, die een volledig plan voor zelfregeering uitmaken.

Het voorziet in de instelling van een Parlement voor heel Ierland met een uitvoerende macht, die daartegenover verantwoordelijk is en met volledige bevoegdheid over binnenlandsche wetgeving, bestuur en directe belastingen in vollen omvang. Zoo lang de beslissing nog niet gevallen is naar aanleiding van de fiskale kwestie, is bepaald, dat het heffen van belastingen, in- en uitgaande rechten en accijnzen bij het rijks-Parlement zal berusten, maar dat de heele opbrengst dezer belastingen in de Ierse schatkist zal worden gestort.

Van meet af aan hebben de unionisten uit het zuiden aangedrongen op het beginsel van vertegenwoordiging in 's rijks Parlement en de nationalisten hebben daarin toegegeven. Men besefte evenwel, dat er klemmende redenen waren om te bepalen, dat de Ierse vertegenwoordigers in Westminster liever door het Ierse Parlement dan rechtstreeks door hun kiezers moeten worden gekozen en deze regeling wordt dan ook aanvaard.

In beginsel nam men aan, dat er een Ierse bijdrage in de kosten van s' rijksdienst zou zijn en kwam men overeen, dat het Ierse Parlement uit twee Huizen zou bestaan : een Senaat van 64 leden en een Lagerhuis van 200.

De meerderheid der arbeidersvertegenwoordigers ging hand in hand met de nationalisten en zuidelijke unionisten op het stuk van de samenstelling van een grondwet, met de artikelen waarvan ze het algemeen eens waren. Ze kantte zich evenwel tegen het beginsel van de kandidaatstelling en wat ze onvoldoende vertegenwoordiging van de arbeiders in den Senaat achten. Van begin tot het einde hebben zij bij de onderhandelingen alles in het werk gesteld om tot een schikking te komen en ze zetten hun eigen bijzondere wenschen niet door, ten einde het al lastige werk niet nog lastiger te maken.

Engelsche ministerkrisis.

LONDEN, 15 April. — « Daily News » deelt mede :

Sedert het einde der week is de toestand voor de regeering moeilijk geworden. De arbeidersministers hebben er over beraadslaagd of zij de regeering nog kunnen ondersteunen. Het verluidt, dat de partij tegen het invoeren van den dienstplicht in Ierland zonder terzelfdertijd invoering van Homerule is, en dat Barnes het met de politiek der regeering betreffende de Iersche dienstplicht in het geheel niet eens is. Waarschijnlijk zullen drie vereenigde uitvoerende arbeidersministers den eisch stellen hun ambt neer te leggen.

De luchtaanval op Engeland.

LONDEN, 13 April. — (Ambtelijk.)

Vijandelijke luchtschepen vlogen 's avonds boven de oostelijke kusten en vielen de oostelijke distrikten van midden-Engeland aan. Een of twee aanvallers drongen dieper in het land en wierpen eenige bommen. De aanval duurt nog voort.

LONDEN, 13 April. — (Reuter.)

Aan den luchtaanval van verleden nacht namen vier luchtschepen deel. Twee drongen eenige mijlen in het binnenland, van de beide andere bereikte een de Midlands, het andere bereikte bijna de noord--westelijke kust. De aanvallers vlogen zeer hoog en schenen niet geneigd pogingen te doen om tot in het verdedigde gebied door te dringen. De meeste bommen werden in open veld geworpen, afgezien daarvan, dat er in een dorp vier huizen vernield werden, is volgens de ingekomen berichten de schade onbeduidend. Twee mannen, twee vrouwen en een kind werden gedood, acht mannen, zes vrouwen en een kind gewond.

De beschieting van Parijs.

PARIJS, 13 April. — Ambtelijk wordt medegedeeld : Het verdragend geschut beschiet verder het Parijsch gebied. Op 13 April geen dooden.

PARIJS, 13 April. (Havas.)

Duitsche vliegers vlogen over onze linies in zuidelijke richting. Slechts twee slaagden er in boven Parijs te vliegen en eenige bommen te werpen. Het tweede alarm werd te 10 uur 10 gegeven en hield te 10 uur 40 op. Het aantal slachtoffers is nog niet gekend. Het zal gepubliceerd worden, zoodra de berichten aangekomen zijn.

PARIJS, 15 April. — (Havas.)

Ambtelijk werd 's middags medegedeeld, dat het aantal slachtoffers van de luchtaanvallen van den jongsten nacht zich tot 26 dooden en 72 gewonden verhoogde.

PARIJS, 15 April. — (Havas.)

Het verdragend geschut zette de beschieting der omtsreken van Parijs den 14 April voort. Een vrouw werd gedood.

PARIJS, 15 April. — (Havas.)

De beschieting van Parijs door het verdragend geschut is weder begonnen.

De kwestie van Bessarabië.

KIEF, 14 April. — (Oekraj. Tel. Ag.)

Uit Kisjineff wordt gemeld, dat op de slotzitting van Spatoel Seri, tijdens welke in het bijzijn van Marghiloman besloten werd Bessarabië met Roemenë te vereenigen, 86 stemmen voor en 3 stemmen tegen het voorstel waren met 33 onthoudingen. Afwezig waren 13 leden der vergadering.

Oekrajensche en Bulgaarsche protesten,

KIEF, 14 April. — (Oekraj. Tel. Ag.)

Het bericht over de aansluiting van Bessarabië aan Roemenië verwekte in alle kringen der Oekrajensche bevolking groote opschudding. Onmiddellijk had er een buitengewone zitting van de Midden-Rada plaats, waarop de Bessarabische kwestie speciaal besproken werd. Alle leiders der partijen protesteerden tegen het internationaal spekuleeren der Roemeensche regeering. Zij wezen er op dat deze aansluiting niet in verband staat met de enschen der Oekrajieners, der Duitschers en Bulgaren in Bessarabië, en ook niet met den wensch der Moldavische bevolking. Het Oekrajiensch Telegraaf-Agentschap en de Oekrajiensche pers protesteert éénstemmig tegen de imperialistische strekkingen der Roemeensche regeering en wijst er op dat het Oekrajensche volk zich met de oplossing der Bessarabische kwestie in Roemeenschen zin niet eens kan verklaren. Aan de Oekrajensche regeering wordt de eisch gesteld ter waarneming der Oekrajensche belangen betreffende Bessarabië krachtdadig op te treden.

KIEF, 14 April. — (Oekraj. Tel. Ag.)

Uit Odessa wordt gemeld :

Gister waren de vertegenwoordigers der 200,000 zielen tellende Bulgaarsche bevolking van Bessarabië naar Sofia afgevaardigd met een protest tegen de eventueele aansluiting van Bessarabië met Roemenië. De Bulgaren in Bessarabië vreezen dat zij het lot hunner broeders in de Dobroedsja zouden ondergaan en willen niet onder Roemeensch juk staan.

Stakingen in Amerika.

BERLIJN, 14 April. — Het « Berliner Tageblatt » meldt uit Den Haag :

Volgens de « New York Times » zijn er te Saint-Louis zooveel stakingen uitgebroken, dat men nagenoeg van een arbeidersoorlog kan spreken. Er is kwestie van de wapens uitvoering van talrijke belangrijke oorlogsleveringen bijzonder voor het Roode-Kruis werkzame nijverheid.

Geen Braziliaansche troepen in Europa.

De « Nieuwe Rotterdamsche Courant » deelt mede dat de Braziliaansche gezant te Bern aan den medewerker van de « Schweizerische Telegrafen Information » medegedeeld heeft, dat de jongste dagbladberichten uit Brazilië niet met de feiten overeenkomen. Zoo is er geen ambtelijke bevestiging van het bericht, dat Brazilië troepen naar Europa heeft gezonden. De gezant hield het bericht voor onjuist, ja voorloopig ook voor onmogelijk. Wel is het waar dat Brazilië schepen aan de Entente heeft verstrekt.

De kleedingskaart in Zweden.

STOCKHOLM, 15 April. — De Zweedsche regeering heeft de kleedingskaart ingesteld te rekenen van 15 April. Krachtens deze maatregel zullen alle wollen stoffen en het linnengoed gerantsoeneerd worden.

Dood van een Engelsch generaal.

GENEVE, 15 April. — Volgens hier ingekomen berichten is de Engelsche generaal Teetham, die zich in den Soedanceschen veldtocht onderscheiden heeft, in de gevechten van 30 Maart gevallen.

De oorlogsuitgaven van Rusland.

PARIJS, 15 April. — De oorlogsuitgaven van Rusland bedragen op einde Januari 1918 55 1/2 milliard roebel.

KORTE TELEGRAMMEN.

— PARIJS, 15 April. — De divisiegeneraal Sarrail is in de tweede afdeeling der reserve van den generalen staf ingedeeld geworden.

DAGELIJKSCH PRAATJE

Gedaan met 't rooken ?

Ik heb gelezen dat, in Engeland, de voorraad tabak bijna uitgeput is, er is nog voor ongeveer drie maand, maar dat beetje zal dan voor de soldaten bestemd zijn, en we mogen dus van stonden af aan in de overtuiging leven, dat de Engelsche burger niet meer rookt. Dat ontbrak er nog aan! Waar blijft nu de beeltnis van den Engelschman, met zijn ros haar en dito bakkebaarden, met zijn geruit pak en zijn pijp in den mond, zooals hij ons altijd door spotteekenaars werd voorgesteld? De rosse bakkebaarden zullen er nog wèl zijn; maar in 't midden zal de pijp niet meer dampen, die pijp waarin van die tabak werd gerookt welke al zoo kaneelkleurig was als het haar van heuren eigenaar. Men kan zich, trouwens, dezen laatste slecht voorstellen zonder zijn pijp; en, in vredestijd, toen ergens de mode bepaald Engelsch was, kwam ook het rooken van de pijp in de mode. De eerste detektief in zoo'n deugniet van een politieroman was een Engelschman, hij had dus gedurig een pijp in den mond, en bijgevolg mochten al de detektieven, die na hem op het tooneel of op het kinemascherm gekomen zijn, een pijp in hunnen verstandigen kop hebben, en rooken dat de lui er miserabel van worden.

Nu moet ik u ronduit bekennen dat wij er al niet veel beter aan toe zijn dan die Engelschen. Wij hebben nog tabak, maar ze verdient dien nobelen naam niet meer, en als thans twee moedwillige pijpenrookers een kwartier in een niet al te groote kamer aan 't dampen zijn, dan houdt het er de derde, die de onvoorzichtigheid begaat er binnen te treden, geen twee minuten vol. Het is nu wel een goed middel tegen de mot, in kamers te rooken waar kleederen geborgen zijn; maar nu wil het ironisch lot dat de motten dit jaar niet gelukt zijn, of althans, dat ze de stad zijn uitgetrokken, waar de lui bijna geen kleederen meer hebben, om bij de boeren in de kleederen gaan te kruipen, daar, waar ze ten minste nog een fatsoenlijk gevulde kleerkast aantreffen.

Geneesheren, die over het gebruik van tabak wel te spreken zijn, beweren dat rooken een goed middel is tegen de zwaarmoedigheid; maar nu gebeurt het, dat de tabak, welke heden ten dage aan een verschrikkelijken prijs wordt verkocht, iederen fatsoenlijken rooker blaren op de tong bezorgdt, zoodat zijn zwaarmoedigheid misschien wel geneezen is, maar dat hij nu soms veertien dagen met een dikke tong loopt, zoodat hij niet spreken kan. Hoe jammer dat de vrouwen niet rooken!

Daar komt dan nog bij, dat de tabak vreeselijk duur is. Vroeger was het een zalig genot, de rookwalmen ten hemel te sturen met zoo'n uitdrukking van misprijzen, en rookkringeltjes in de lucht te blazen, omdat ze toch geen waarde hadden. Nu moeten we den onwelriekenden rook met zuinigheid wegblazen, en, van den anderen kant, zijn we blij dat de rook weg is, om niet half verstikt te worden door de geur der gebrande waaiboombladeren die thans met den naam van tabak worden bestempeld, daarom ook hebben velen het rooken gelaten, iets, wat ze vroeger bepaald onmogelijk dachten. Het was in den tijd het algemeen gevoelen, dat het gemakkelijker was een woord Nederlandsch aan een tramontvanger te ontrukken, dan een hartstochtelijken rooker van zijn pijp of van zijn sigaret te doen afzien. Er zijn er niet weinig, die geprobeerd hebben om niet meer te rooken, en het schijnt dat ze er na een dag of veertien geen behoefte meer aan gevoelden.

Bij anderen echter ging het lang niet zoo gemakkelijk. Ik ken er, die toch iets in den mond moeten hebben om de begoocheling niet te verliezen : die zijn dan eerst begonnen met soo'n teer- of menthalsigaret, totdat ze ten slotte een opgerold trambriefje tusschen de tanden hebben gehouden. Men heeft mij zelfs verzekerd dat sommigen altijd een zuren appel in den zak hadden, en daarin beten telkens als ze lust hadden om te rooken. Ongelukkigerwijs doet soo'n zure appel aan een schoonmoeder denken, en geneest hij dus de zwaarmoedigheid niet, wat, volgens de geneesheeren van wie hooger sprake, voor de tabak wel het geval is.

Zal er, ook bij ons, een tijd komen waarop, zooals in Engeland, heelemaal geen tabak meer zal zijn? We kunnen er ons in ieder geval op voorbereiden. En laat er ons nog een heel beetje van bewaren, van die waaiboombladeren die we thans te rooken krijgen, opdat het ten eenwigen dage aan de komende geslachten ter verbazing strekke, dat ons weerstandvermogen groot genoeg was om de walmen van zulken boschbrand in te ademen zonder appelblauwzeegroen te worden.

STAF.

Kleine Kroniek.

Herkauwingen.

Volgend kranig stukje van den krijgsgevangene Aime Hendrickx verschijnt in « Onze Taal » :

... Onze heeren ministers in Havere dachten zich misschien in de sprookjeswereld van weleer verplaatst, dat ze met één slag van de tooverroede het oeroude Vlaamsche Vlaanderen in een Latijnsche provincie wilden herscheppen? De goede ree heeft die heeren wetens en willens bedrogen, met hun eerbiedwaardigheid gespot.

En wat zal Frankrijk nu doen met hen die haar « 't vel van den beer » zoo voorbarig hebben verkocht?

Voor wie en voor wat strijden onze broeders nu nog aan den IJzer? Voor mannen die over ons volk zouden willen beschikken gelijk de pachter over zijn vee — eerst al het mogelijke nut er uit trekken om ze daarna aan den slachter te verkoopen. Halven draai rechts! — Vuur! in de richting van hen — die Antwerpen opofferden voor Parijs!

De taakwestie in Den Haver.

De « Nieuwe Rotterdamsche Courant » vernoemt uit Den Haver dat de heer Wilmotte, professor aan de Hoogeschool van Luik, in de « Revue des Nations Latines », schrijft dat het Vlaamsche vraagstuk tot een internationale kwestie moet worden gemaakt en dat onder andere Frankrijk bij de oplossing er van tusschenbeide moet komen.

De « Nation Belge », dat de « XXe Siècle » vervangt, keurt de thesis van den Luikschen professor af en zegt naar aanleiding van het gerucht dat professor Wilmotte zich naar Italië zal begeven om er over het taalenvraagstuk in België te spreken : « Wij nemen aan dat de Belgische regeering niet onverschillig zal staan tegenover een veldtocht, die voor het nationaal belang gevaarlijk is. »

Edmond Bax gesneuveld.

Weer is een op en top flamingant op het Vlaamsche front gesneuveld, namelijk Edmond Bax, uit Wetteren. Hij werd door een granaatscherf gedood.

Jong-Vlaamsch Kongres.

Op 27 en 28 April a.s. heeft er te Brussel een algemeen kongres van de Nationale Jong-Vlaamsche Beweging plaats. Punten van het allergrootste belang staan op de agenda.

De aangesloten leden van de Nationale Jong-Vlaamsche Beweging worden dringend verzocht het kongres bij te wonen. Het Jong-Vlaamsch belang eischt meer dan ooit zulke machtsontplooiing.

De afdeelingen zenden in de gewone voorwaarden afgevaardigden naar het kongres. Het getal afgevaardigden wordt vastgesteld tegen 1 per 25 leden. De namen van de afgevaardigden moeten met de opgave van het getal leden der afdeeling bij voorbaat bij het bureel op het kongres ingediend worden.

Op den avond van den 27 April begint het kongres met een gezellig samenzijn, waarop een der politieke leiders van Jong-Vlaanderen over den toestand spreken zal.

Op 28 April heeft er een morgen- en een namiddagzitting plaats.

Afdeelingen en Jong-Vlamingen over het Vlaamsche land verspreid, worden per bizonderen brief uitgenoodigd. Daar de tijdsomstandigheden de briefwisseling bemoeilijken, worden afdeelingen en leden verzocht deze mededeeling desnoods als een uitnooding aan te zien.

Het kongres wordt bijeengeroepen door het Jong Vlaamsch Blok van den Raad van Vlaanderen. De inrichting is toevertrouwd aan het Secretariaat van de Groep Generaal Goevernement van Jong-Vlaanderen.

Inlichtingen omtrent plaats enz. kan men in het « Vlaamsch Huis », Groote Markt 16, Brussel, inwinnen en ook op het Secretariaat, 73, Clayslaan, Schaarbeek. (Medegedeeld.)

De Belgen in Nederland....

De Nederlandsche regeering heeft den heer M. I. Gunsburg, voorzitter der Belgische school te 's Gravenhage, den titel verleend van privaat-docent in de fysiologie aan de Utrechtsche hoogeschool.

Nog het mysterie van Veurne.

De « Nation Belge » ontvangt een geestig protest van Camiel Alois van den Houcke, die volgens dit blad geguillotineerd geworden zou zijn te Ghijvelde door Deibler, de Fransche beul. In werkelijkheid heeft de terechtstelling, waarvan in de laatste dagen veel werd gesproken, plaats gehad op 27 Maart te Veurne zelf. Er is kwestie van een Belgischen soldaat, ter dood veroordeeld wegens eene misdaad van gemeen recht.

Wie is die afgevaardigde?

Onder de hoofding « Waalsch Aktivisme » schrijft het « Belgisch Dagblad » :

« Uit bezet België komt ons het nieuws toe dat naamlooze schriften de ronde van Wallonië doen om de Walen aan te zetten tot een beweging als tegenhangster van het Vlaamsch aktivisme. Antwerpen zou de hoofdstad worden van het Zelfstandig Vlaanderen en Brussel deze van het Zelfstandig Wallonië. België zou uit 19 kantons bestaan. Men zegt — maar dat gerucht kunnen we niet nagaan — dat het zou uitgaan van een afgevaardigde van Charleroi, die zich reeds vroeger tot von Bissing zou gewend hebben om klacht in te dienen over den toestand waaronder de Walen zouden te lijden hebben op taalkundig gebied.

De politieker, waarvan sprake, was voor den oorlog een anti-flamingant en een beslist « Wallonissant ».

Wij vragen:

Wie is die afgevaardigde?

Welk ontwerp is dat?

« Peuple Wallon ».

In onze gemeentebesturen.

De echos van alle gemeentebesturen weergalmen van de klachten van het personeel. Het onderwerp der ontevredenheid is — moet het gezegd worden? — de vergoedingen, gevraagd uit oorzaak der stijging van den prijs van het leven, waarvan het kleine personeel in 't bijzonder de gevolgen ondervindt. Maar terwijl de gemeentekassen onuitputtelijk schijnen voor zekere werken « en onder andere voor die, welke van aard zijn de kiesbelangen te vrijwaren der leiders van de plaatselijke politiek » — beweren de gemeentebedienden — sluiten zij zich onverbiddelijk voor hen.

De klachten en uitingen van ontevredenheid blijven niet zonder scherpte, te oordeelen naar hetgeen o. a. voorvalt te Molenbeek, waar, na een langen veldtocht, het Kollege een toeslag toegekend heeft voor het dure leven, welke voor den gehuwden bedindo jaarlijks de 600 frank niet te boven gaat. Het personeel vroeg een minimum van 900 frank. « Gij wilt de hen met de gouden eieren dooden, » heeft hun de schepene van geldwezen geantwoord. Waarop men de tegenwerping heeft gemaakt, dat de schepenen zich een traktementsverhooging van 1,000 frank verleend hebben en « zich vergoedingen voor overwerk » bewilligen van 500 fr. En niet zonder ironie vraagt men zich in de kringen van het stadhuis af, uit welke stof de eieren bestaan, gelegd door de hen, welke het Kollege gedood heeft.

Gemengd Nieuws.

In de voedingskomiteiten. — De agent van politie Reuders heeft verleden nacht twee kerels op heeterdaad van diefstal in het magazijn van de Maximiliaanstraat betrapt. Een der kerels werd aangehouden, de andere kon vluchten.

— Verleden nacht drongen dieven in het magazijn van het Nationaal Komiteit te Watermaal-Boschvoorde. Dezen keer hebben de dieven een groote partij koffie, 22 kilo rijst, vet en boonen medegenomen. Eenige rantsoenen koffie, welke gereed stonden voor de uitdeeling, werden ook medegenomen. De ledige zaken werden in een klaverveld teruggevonden.

Opnieuw : Peer de Kosier

in dag- en avondvertooning 1334

Volksschouwburg (Folies-Bergères).

Sluikhandel. — R..., handelaar te Becquevort, had verschillende kilo sachharine aan een onbekende verkocht, welke zou wachten in een proeflokaal der Anspachlaan. Daar aangekomen, nam de kerel het pak aan en onder voorwendsel het te gaan wegen, ging hij buiten, maar hij kwam niet terug.

Op de tram. — H..., van St-Gillis, had Zondagavond de tram genomen aan de Beurs. Toen hij te Sint-Gillis afstapte bemerkte hij dat zijn brieventasch met 3,000 frank en handelspapieren verdwenen was.

Diefstallen. — Er werd gestolen, 80 stukken zijde, 40 boas en struisvogelpluimen, 120 keurslijfjes in kant, 33 voorschooten in kant, 18 kleederen voor kinderen en een groote hoeveelheid blouzen en linnen voor dames.

— Bergstraat 6, 464 rantsoenen brooden, 500 stukken chokolade enz.

— Ten nadeele van A..., Vooruitgangstraat, 3,300 sigaren, 400 dozen hopjes, 12 groote blinkdoozen.

Moord. — Een afschuwelijk drama had in de omstreken van Sint-Truiden plaats. Twee jongelingen van goede afkomst hadden Zondagnacht met een handelaar in vee gewallebakt. 's Morgens lokten zij hem in een veld, doodden hem en stolen een som van 40,000 frank. De schuldigen werden aan de Duitsche rechtbank overgeleverd.

BINNENLAND.

Uit Antwerpen.

Diefstal. — Ten nadeele van M. August Vermeiren, wonende te Zwijndrecht, 8 kgr. zwarte saai.

— Op het Noordschippersdok ten nadeele van het Syndikaat der Kempische Steenbakkerijen, ongeveer 70,000 bouwsteenen.

— Met behulp van valsche sleutels, ten nadeele van wed. Vermeiren, wonende Van Luppenstraat 63, een mansbroek, een jongensbroek, 2 kinderfrakken, kinderkleederen, 10 voorschooten, bloezen, rantsoenkaarten, enz.

— In de Capucinerssenstraat, ten nadeele van M. Jan De Clerck, wonende Arthur Goenaerelei, 88, een blauw paardendeken. De vermoedelijke daders zijn twee kerels van rond de 20 jaar.

— Een tafellaken, kleedingstukken, lakens en wollen dekens ten nadeele van Kassmassema, wonende Cuylitsstraat, welke nog in het buitenland verblijft.

— Een overjas van 225 fr. waarde, ten nadeele van M. Louis Brouwer, wonende Bouwmeesterstraat, 16.

— Ten nadeele van Mevr. Proctor, wonende Bouwmeesterstraat, 16, twee badhanddoeken, een paar overtrekken, een paar beddelakens, 2 tafeldoeken en 6 witte servietten.

— Ten nadeele van M. B. Eckermans, wonende Oosterrijkstraat, 116, een kleine blikken doos, inhoudende 190 frank.

— In den nacht van 13 op 14 dezer, hebben onbekenden gepoogd in het huis n. 122 der Dambruggestraat, binnen te dringen. Zij zijn in den kelder gedrongen, doch hebben niets gevonden.

— Onbekenden zijn binnengedrongen in het huis der Ryndersstraat, 7, waarvan de bewoonster nog in het buitenland verblijft en hebben 2 wollen dekens, 3 tafellakens, 6 servietten en nog ander lijnwaad gestolen.

— In den nacht van 13 op 14 dezer, zijn dieven in de koehouderij van M. J. Wouters wonende Handelstraat, 32/1, gedrongen en hebben 2 varkens uit den stal gehaald. Zij hebben de dieren op den koer geslacht en daarna medegenomen.

— Ten nadeele van den voerman Janssens wonende te Edeghem, werden van zijn wagen op den hoek der Paardenmarkt en Roedestraat, een partij sloeffen gestolen.

Overreden. — Zaderdag namiddag rond 1 1/2 uur, wilde Maria Korstense, wonende Spaarstraat, 30, op de Paardenmrkt op een in gang zijnde tramrijtuig springen. Ongelukkigerwijze had zij haren sprong niet goed berekend en zij werd omgeworpen. Het linkerscheenbeen werd haar gebroken en zij bekwam ernstige kwetsuren. Na verzorging door Dokter Derho, werd zij naar het Stuivenberggasthuis overgebracht.

Uit Sint-Niklaas.

Terwijl Alf. De Cauwer, maalder op Drie Luiden, te Nieuwkerken-Waas, in de Mercatorstraat, te St-Nikolaas, den beir aan het ruimen was, heeft men zijne overvest gestolen.

— Te Haasdonck, op den wijk Buiten, heeft men bij de Wwe Van Roeyen eene geit ontvreemd.

— Van twee koeien, welke in Stekene gestolen waren, heeft men het spoor opgevolgd tot in St-Niklaas ; de politie dezer plaats denkt dat de twee koeien naar Antwerpen zijn overgebracht. Een onderzoek is aldaar ingesteld.

Diefstal te Temsche. — Bij den landbouwer Frans Laureys, van Temsche, hebben onbekende dieven, met braak eene schoone koe gestolen van 3,000 frank waarde. De politie heeft het spoor kunnen volgen tot in St-Niklaas ; de politie aldaar doet ijverige opzoekingen om de daders te ontdekken.

Diefstal te St-Niklaas. — Op de Kokkelbeek, bij Eduard Van Brande, hoefsmid aldaar, zijn onbekende dieven op den hof gedrongen en hebben er drie bedspreien gestolen die te droogen hingen. Er is eene klacht bij de politie ingediend.

— Onbekende diven zijn bij Elisa Moerloos, wonende Congostraat, binnengedrongen, terwijl deze naar de kinema was, en hebben twee kleederen alsook vijf dozijn koussens gestolen, dewelke aan een andere toebehoorden. Een onderzoek is ingesteld.

Ongeluk te St-Niklaas. — De kleine F. Van Bergh, oud 9 jaar, woonachtig in de Drie Koningenstraat, sprong in de Mercatorstraat, op de drijwielkar van den voerman Van Der Aa, maar viel er af, met het ongelukkig gevolg dat hij onder een der wielen terecht kwam en eene groote wonde aan de knie bekwam. Hij is met een rijtuig naar zijne woning overgebracht waar hij verzorgd is geweest door den heer dokter De Cock. KLAUWAERT.

Uit Henegouw.

CHARLEROI. — *Diefstal van 380,000 frank. Aanhoudingen.* — De politie van Charleroi heeft de daders aangehouden van den diefstal van 380,000 frank gepleegd ten nadeele der « Houillères-Unies » van Charleroi. 30,000 fr. werden tot nog toe teruggevonden.

Brand. — De bakkerij Draye, Marcinellestraat, werd geheel in asch gelegd. De schade is groot, maar door verzekering gedekt. De oorzaak is onbekend.

MONCEAU. — *Diefstallen.* — Ten nadeele der voedingsbakkerij Houyoux werden 125 brooden, 75 kilo bloem, sigaretten, kleederen en schoenen gestolen.

— Van het voedingbestuur der kolenmijnen van Bayemont werd bloem en aardappelen gestolen.

— Ten nadeele van de steunkomiteiten van Morlanwelz en Anderlues werden voor duizenden frank schoeisels gerobberd.

— Een groote hoeveelheid vleesch werd gestolen in de volkssoep van Viesville.

— Te Libersacies werd het gemeentehuis door dieven bezocht.

— Te Lobbes werd ten nadeele van pachter Delhaye een vaars van 2,500 frank gestolen, eveneens twee ingespannen ossen van de pachthoeve van Clermont.

ANDERLUES. — *Mijnongeval.* — Emiel Malengrez, van Anderlues, werd aan put 2 door een windas doodelijk gekwetst.

FARCIENNE. — *Misdaad.* — Twee pachters S. en G. von Pont-de-Loup-Farcienne, leefden sedert eenigen tijd in oneenigheid voor een grondkwestie. Ze ontmoetten elkaar een dezer dagen op het veld. Een twist ontstond en spoedig kwam het tot daden. De oude S... werd door den jongeren G... doodgeslagen. De zoon S... zwoer zich te wreken en ging op zoek naar G..., die hij op den steenweg ontmoette. G... werd met karreelsteenen afgemaakt.

MONTIGNIES. — *Nog een moord.* — Een oude winkelierster van de Neuvillestraat, te Montignies s/S., mevrouw weduwe Tempini, werd dood achter de toonbank gevonden, met doorkliefden schedel. Diefstal was de drijfveer der misdaad, want alle meubelen waren doorsnuffeld.

FORCHIES. — *Doodelijk ongeval.* — De mijnwerker J. B. Delmarcelle, van Forchies, werd in schacht 1 der kolenmijnen van Fontaine-l'Evêque onder een inzakking begraven.

LA LOUVIERE. — *Diefstallen.* — Ten nadeelen van drogist L. L., voor 5,000 frank

zeep. Bij den juwelier D. P., Belle Vuestraat, werd de straatdeur doorboord, maar zonder eenigen uitslag. Bij den kruidenier Pary, derzelfde straat, denzelfden tegenslag.

Van alle kanten worden overigens diefstallen gemeld.

— In het « Groene Kruis » werd er voor meer dan 5,000 frank aan voedingswaren gestolen. MARIUS.

Beurs van 15 April 1918.

Weinig belangrijke zitting. De kolonialen gaan nog achteruit.

De rente is vaster en de stadsloten houden goed stand.

Minder verhandelingen in Belgische obligaties met vast inkomen.

Tittis p. 212.50; Athus Bons 487.50, 4 t. h. 380; Perse var. 22.50.

Banken tamelijk bewogen. Coloniale k. 53; Outremer k. 746.25.

Wegen minder verhandeld. Spoorwegen p. 235; Rijsel—Kales 547.50.

Tramwegen bedrijviger. Bilbao genotsaand. 81; Bruxellois pr. 512, gew. 512; Buenos-Ayres k. 76.50; Cap sticht. 1,530; Luik—Seraing p. 290; Rotterdam 96; Verone pr. 140; Prov. Naples 150.

Metaalnijverheid en kolen kalm. Allard 205; Berdiansk gew. 127.50; Marais 562.50; Labor 215; Sambre-Moselle 152.50; Thy 1.515. Bielaia 16 1/8; St-Ghislain k. 81.25; Horloz 1,900; Laura div. 1,595; Flenu 902.50; Willem-Sophia 1,595.

Mijnen en lood kalm. Mines d'or d'Austr. div. 50.50; Phos. Malogne gew. 101.25; Productora A 151.25, B 146.75; Rouina 345.

Verder stippen wij aan : Belgische glasblazerijen k. 260; Distr. Eau 325; Electr. Brabant 495; Cer. Nouv. g. 57 50; Cim. Visé p. 160.

Kolonialen slecht gehouden. Simkat 1/3 d. 572.50; Belgika 425; Géomines 867.50; Kasai k. 250; Katanga g. 2,912.50; Luki genotsaand. 39.25; Tanga 108.50; Un. Minière k. 1,537.50.

Rubber vast. Batangara 277.75; Hévéa 225; Kalitengha 73.75; Noembing k. 800; Sennah R. 66.75; Zuid Préanger 210.

Weinig koers in verschillende. Br. Etoile 153.75; Floridienne k. 437.50; Union Papet. 475; Abattoirs p. 425; Tubize p. 90.

Petrolie vaster. Grosnyi pr. 3,000; Nafta div. 290; Roumanie k. 167.50, div. 156.25; Inter. Pétroles st. 615.

Sucreries St-Jean k. 135, st. 245; Europ. k. 108.75.

Vreemden bedrijvig. Agr. Ind. Egypte p. 350, div. 300; Allotem. k. 145, st. 52; Héliop. 140.75; Gaz Porto 22.50; Kaiping 90.50; Port Para g. 60.75; Taganrog 310; Prado g. 8.75.

Vreemde fondsen en obligaties. N.-O. Brésil 340; China 1912, 455.50; N. Parana 252.50.

Termijn. Barcelona 103.50; Métro 477.50.

BRIEVENBUS

Fast. — Brief ontvangen. Het gaat thans wat beter. Laat ons hopen dat het aldus blijve voortgaan.

J.-L., te Aarschot. — Brief ontvangen. Herhaal a.u.b. nog eens uw verzoek aangaande krijgsgevangene en dies meer, maar vergeet ditmaal niet uw adres op te geven!

Tooneel en Vermakelijkheden.

WOENSDAG, 17 APRIL 1918.

Koninklijke Vlaamsche Schouwburg. — Geen vertooning.

Alhambra. — Te 8 uur : De Trafiest van Berreke Vertruust.

Olympia. — Te 8 uur: L'Histoire du Crocodile.

Volksschouwburg Folies Bergère. — Te 8 uur: Peer de Koster.

Scala. — Te 8 uur : Chéri, rebaisse le Store!

Bonbonnière. — Te 8 uur: La Piste.

Bois Sacré. — Te 8 uur: L'Inviolable.

Gaîté. — Te 8 uur: Tout en Rosse.

Molière. — Te 8 uur: Thermidor.

Alcazar. — Te 7 3/4 uur: Viens faire la file.

Trocadéro. — Te 7 uur : Cyrano de Bergerac.

Vaudeville. — Te 7 3/4 uur : L'Hôtel du Libre Echange.

Winter Palace. — Te 8 uur : Le Masque d'Amour.

Splendid. — L'Amour d'Homunculus, groot sensatiedrama.

Kursaal (Nieuwstraat 15.) — Te 8 uur: Mon Monsieur Oncle. Te 9 uur: Music-Hall. Te 10 uur: Le Coup de Bourse.

Cinema Panthéon. — Doorloopende vertooningen van 3 tot 11 uur. — Seraphin Plok. — Een bezoek aan de fabriek Krupp. — De Gesluierde Dame. — Indische Fakirs.

Berichten van Schouwburgen.

Volksschouwburg Folies Bergère. — De bijval van « Peer de Koster » klimt nog met den dag. Elken avond is de zaal der Kruisvaartenstraat overvol.

Gaîté. — Zondag moesten meer dan 300 personen geweigerd worden. Dat bewijst genoeg het groote sukses van « Tout en Rosse » dat tot nog toe niet overtroffen werd.

Nouvel Alcazar. — Gister had de 150e vertooning van « Viens faire la file », onder een grooten toeloop van volk plaats. Het bestuur is genoodzaakt de laatste vertooningen aan te kondigen van deze vermakelijke revue.

Scala. — Ziehier reeds de 75e vertooning van « Chéri rebaisse le Store », en het verhuurbureel dat voor de gansche week open is, laat nog een groote reeks vertooningen voorzien.

Vaudeville. — De avond van gister was een zege voor den troep van de Vaudeville. Het is een uitbundige vrodlijkheid tijdens de drie uur vertooning ; het moet gezegd worden dat de vertolking van « L'Hôtel du Libre Echange » alle gelukwenschen waardig is.

"TAMAR,,

door Fr. René de Clercq, met teekeningen van Fritz van den Berghe, IS VERSCHENEN, en verkrijgbaar bij de Uitgeverij Mercurius, Recolletstraat, 42, Antwerpen, en bij al de boekhandelaren. Prijs per exemplaar : ing., 3 frank; geb., 5 frank.

Verschijnt in oorlogs : « De Zilveren Flambouw » door Karel van den Oever. Prijs per exemplaar : ing., 2 fr. 50; geb., 4 frank.

AANKONDIGINGEN : 1 FR. DEN REGEL

Buisjes, dozen, machienen v. sigaretten. 44, Karthuizerstr. (r. des Chartreux), Brussel 1441

STOPVERF TENAX
VOOR GLASDAKEN
Volkomen gewaarborgd
TENAX VERF Beste noedanigheid
VOOR IJZERWERK, HOUT, ZINKEN DAKEN, ENZ.
Zwarte lak voor Schoenblokken
BRUNO VAN HAAREN
28, Gen. v. Merlenstraat, ANTWERPEN. 1414

IK KOOP RIJTUIG, AUTO, ENZ.
Hektometerstraat, 17. 1437

Men vraagt 25 Grondwerkers voor verleggen van kabels. Zich te wenden tot de werkplaats op de steenweg tusschen Melsbroek en Campenhout. — Hooge loon. 1442

Groote voorraad gedroogd Zout OO
te koop van magazijn met inhoudens 10 ton.
Verzending naar de provincie met lichters van ongeveer 50 ton.
W. HIRSCH
181, Henegouwlaan, 181, Brussel. 1149

BERICHT

De Zeepziederij **RASSE** van Brussel trekt de aandacht van haar kliënteel op de talrijke namaaksels van hare zeep

GLYCEROL

die in den handel zijn.

Zij zet hare kliënten aan hare zeep alleen te koopen in gekende huizen en zich te overtuigen of de doozen voorzien zijn van den nieuwen veiligheidsband der 'Oelzentrale'. 1417

Belangrijke financieele instelling wenscht in betrekking te komen met wel opgevoede, eerlijke en werkzame heeren, die in betrekking zijn met landbouwkundige middens. — Plaats voor de toekomst. Schrijv. met getuigschr. en burgerl. stand : B. P. R. 66, Office Publicité, Brussel. 1418

Genees kundig Kabinet. Kruisvaartenstraat, 17, Brussel-Noord. PISKANAAL. Open alle dagen van 10 tot 7 uur. uitgezonderd Dinsdag en Vrijdag. Zondag van 8 tot 12 uur. 131

ELEKTRICITEIT
J. LODOMEZ
64, Merodestraat, 64, Brussel
10, Sint-Janspiaats, 10, LUIK
3, Stationstraat, 3, SAINT-GHISLAIN. 13

GEHEIME ZIEKTEN
WATERORGANEN, BLAAS, NIEREN
radikaal genezen, zonder werkverlet, op alten ouderdom en bij beide geslachten, door de **Witte Capsulen** van **Dr Davidson.** De doos van 50 : **3 fr.** — Apoth. 15, Kruisvaartenstraat, BRUSSEL. — De Beul, 57, Lange Nieuwstraat en Breedenraedt, Charlottalei, 2, ANTWERPEN. — De Moor, 33 Brugstraat, GENT. 1375

VROEDVROUW, 3 diplomas eerste klas Frankrijk en België, exinterne gasthuizen. **14, Martelaarsplein.** 1322
VERTRAGING. Nieuwe methode zonder gevaar.

WIJNEN EN LIKEUREN
IN 'T GROOT
Voordeelige Prijzen
REMY PATERNOSTER & Co
3, Hoekstraat, 3 1440

HUWELIJK. Weduwn, ong. 30 j., vader van 2 kind., bezitter eener pachthoeve, wenscht huwelijk met jonge dochter v. 20 tot 30 j. leeftijd. Vereischt : op de hoogte van het boerenbedrijf, eenige middelen, vriendelijk voorkomen. — Schrijv. " Huwelijk 3418 „ bur. blad. 1431

Vroedvrouw. VERTRAGING. Behandeling : 10 frank. **164** Keulenstr (Liedtspl.), Tr. 7, 10:11, 50, 53, 56, 82. 1340

De firma Ulliel & Cie
Chinoïsche steenweg, 86, BRUSSEL,
koopt toegelaten tabak.
1439

Vroedvrouw. Diploma eerste klas, 25 jaar praktijk. Pensioen matigen prijs. **Vertraging,** behandeling 10 fr. **10, Zuidlaan, Brussel.** 1290

Drukkerij der GAZET VAN BRUSSEL.

4 Mengelwerk van de *Gazet van Brussel.*

Uit Liefde Getrouwd.

door Wrouwe Courtmans geboren Berchmans

Spoedig stapte Neel de straat op die naar de hoeve van den boer Brabander liep. De rijke Brabander had om den lagen prijs in drie jaar geen enkelen zak graan verkocht. Nu echter had hij zich de vorige week genegen getoond om van de hand te zetten. Cornelis had hem toen 19 frank de honderd kilo's voor zijn tarwe geboden, wat te vergeefs was geweest.

Negentien frank, was dat een prijs voor puike tarwe? En toch had Brabander ten slotte gezegd : « Doe er nog 25 centiem bij, » en daarop had Neel zich onverrichter zake verwijderd.

« Zijn wij 't eens over de tarwe? » vroeg Brabander zoodra de koopman op zijne hoeve kwam.

« Ik kom voor de tarwe niet, » verklaarde Neel. « Wilt gij mij uwe haver toonen? »

« Die ligt niet op mijn rug, » antwoordde de boer, « mijn haver belooft dit jaar niet veel; gelukkig heb ik genoog oude gezolderd voor eigen gebruik. »

« Dan ga ik naar pachter Foortman, » zei Neel; « ik denk niet dat die reeds verkocht heeft. »

Brabander trok zijn schouders op. Hij wist het niet.

« Als de graanprijzen zoo laag blijven, kan Foortman het geen twee jaar meer volhouden, » zei hij « zulk een hoogt pacht kan hij niet blijven opbrengen. 't Is jammer, want hij is een oppassend man. »

« 't Zou mij ook voordeelig zijn, als de prijzen stegen, » zei Neel; « maar wat is er aan te doen? »

« Gij zijt verleden week wat koppig geweest, » zei de boer. » Foortman die moest verkoopen, heeft 19 frank van zijne tarwe gekregen, en de mijne is van beter hoedanigheid. »

« Dat betwist ik niet, » verzekerde Neel; « uwe tarwe is zwaarder; maar daar ik bij 't gewicht en niet bij de maat koop... »

« Moeder, » sprak de boer tot zijne vrouw, « gij laat ons hier zoo droog zitten. Wat wilt gij drinken, koopman? »

De vrouw kwam met de jeneverflesch, en nadat de mannen die niet onaangesproken hadden gelaten, kreeg Neel de tarwe voor 19 frank, doch Brabander beloofde slechts twee honderd zakken te zullen leveren; van zijn ganschen voorraad wilde hij zich tot dien prijs niet ontdoen.

Neel ging bij pachter Foortman, doch daar deed hij geen zaken.

's Avonds ging Cornelis en Mietje naar het molenhuis en daar werd in familie beslist hoe er moest gehandeld worden.

« Koopen, veel koopen, » zei mulder Dook, die een twaalen brief van zijn vriend had ontvangen. « Ik heb nog een zekere som in kas en daarbij geld en krediet op de bank. Ik wil nochtans niet zeggen dat gij moet koopen om de granen te bewaren tot de prijzen hoog gestegen zullen zijn; neen, zoodra de prijzen stijgen en gij met winst kunt afzetten, moet gij verkoopen. Wij mogen niet spekuleeren op de armoede van 't volk; laat dat aan anderen over! »

« Daar heeft vader gelijk in, » merkte moeder Hanneman op, « door het opkoopen der granen komt er hongersnood, en dat verwekt omwenteling en oorlog. »

« Dat hebben wij ook in de boeken gelezen, moedertje, » viel Ivo lachend in. « Neel moet zijn best doen om spoedig rijk te zijn. »

« Wij zullen vaders raad volgen, » zei Mietje, « zoodra hij zekere winst kan maken, zal hij verkoopen, niet waar Neel? »

« Natuurlijk, » zei Cornelis, « men kan immers niet koopen en blijven koopen, » en hij wreef daarbij met zijn duim op zijn wijsvinger.

Bij het afscheidnemen der jonggehuwden fluisterde de molenaarsvrouw hare dochter toe :

« Mietje, wees voorzichtig! »

IV

Drie weken verliepen. Neel had reeds voor 60,000 frank tarwe gekocht, en niet alleen was er geen opslag te bemerken, er was zelfs geene vraag naar het artikel; nog nooit had men in den stoommolen zoo lang gewacht om eene bestelling te doen. Mietje begon zeer bevreesd te worden. Neel niet.

« De markten blijven staande, er is geene vrees voor afslag, » verzekerde hij.

Op zekeren morgen zei Mietje :

« Cornelis, zoudt gij niet eens bij mijnheer Janssens aankoopen? Ik denk dat daar iets scheelt. »

Mijnheer Janssens was de beheerder van den stoommolen.

« Dat heb ik nog nooit gedaan, » luidde het antwoord, « wij zullen onzen tijd afwachten. Wees niet ongerust, Mietje lief, voor verlies is er niet te vreezen. »

Er werd aan de voordeur gebeld. Mietje keek tusschen de gordijnen naar den bezoeker; 't was de klerk uit de stoomfabriek.

« De groeten van mijnheer Janssens, » zei de klerk toen hij in de spreekkamer, die tevens tot kantoor diende, kwam. En zich tot Neel wendend :

« Mijnheer vraagt of ge nog geene tarwebloem noodig hebt. »

Cornelis antwoordde :

« Onze voorraad begint te verminderen. » Meitje dacht : « Hij komt om te verkoopen », en zij bedwong een zucht.

« Hebt gij onze rekening medegebracht, mijnheer Pieter? » vroeg ze.

« Dat is onnoodig, » zei de klerk, « bij uwe eerste levering kunt gij die regelen, als gij het goedvindt. »

« Gij kunt ook geld krijgen, » sprak Cornelis, terwijl hij zijne handen in den zak stak en de peeningen deed rinkelen.

« Ga toch zitten, mijnheer Pieter, » zei Mietje, en ging de jeneverflesch halen, want zij wist dat de klerk daarvan geen vijand was.

« Uw jenever is goed, » zei de klerk en hij smakte met de lippen. « Levert gij graan aan de stokerij? »

« Ja, » zei Neel, « alle weken. »

« En wat denkt gij van de markten? Kalm he? »

« Vóór den storm is er altijd windstute, » merkte Mietje op.

« Gij verwacht toch zeker geen opslag, jufvrouw Knijf, » vroeg de klerk.

« Wie kan 't weten? » sprak de jonge vrouw lachend.

(Wordt voortgezet.)